

Integraal afwegingskader

Wat is de aanleiding?

De reden voor dit wetsvoorstel is het huidige functioneren van de private buitengerechtelijke incassodienstverlening bij de inning van vorderingen. Schuldeisers schakelen vaak derden, zoals private incassobureaus, in voor het incasseren van openstaande vorderingen. Die derden vervullen een functie bij het incasseren van die openstaande vorderingen en komen daarmee in aanraking met zowel schuldenaren als schuldeisers (als opdrachtgever). Onderzoek laat zien dat de kwaliteit van de incassodienstverlening verhoogd kan worden. Zo heeft de ACM, die regelmatig meldingen van consumenten over private incassotrajecten ontvangt, naar aanleiding van die meldingen in 2015 onderzoek gedaan naar de aard en omvang van consumentenproblemen bij incassotrajecten.

De ACM concludeerde niet alleen dat consumenten financieel gedupeerd kunnen raken door en emotionele stress ondervinden van de handelswijze van sommige incassobureaus, waarbij vooral consumenten met een lage opleiding of laag inkomen worden geraakt. Zij zag ook drie concrete problemen:

1. er zijn incassobureaus die consumenten confronteren met onterechte of verjaarde vorderingen;¹
2. er zijn incassobureaus die consumenten confronteren met onterechte kosten of niet inzichtelijke kosten; en
3. er zijn incassobureaus die consumenten op ontoelaatbare wijze onder druk zetten om hun vorderingen te voldoen. Zij dreigen met bevoegdheden die zij niet hebben, beweren stellig dat consumenten (proces)kosten moeten betalen en bejegenen consumenten agressief.

Ook later verricht onderzoek door onderzoeksbureau Panteia² laat zien dat er sprake is van de door ACM geconstateerde misstanden, hoewel uit het laatste onderzoek valt op te maken dat de omvang moeilijk te kwantificeren is.

De maatregelen die met dit wetsvoorstel worden voorgesteld, worden genomen naast initiatieven die door (markt)partijen worden ontplooid om de kwaliteit van incassodienstverlening te vergroten. Zo heeft een deel van de markt zich onderworpen aan zelfregulering, bijvoorbeeld via de Nederlandse vereniging voor gecertificeerde incasso-onderneming (NVI). Ook primaire schuldeisers, die vaak incassodiensten afnemen, staan een maatschappelijk verantwoorde incasso voor.³ Echter, ondanks deze vormen van zelfregulering blijkt uit diverse onderzoeken dat de kwaliteit van incassodienstverlening kan worden verhoogd.

Wie zijn betrokken?

Dit wetsvoorstel raakt verrichters en aanbieders van buitengerechtelijke incassowerkzaamheden, schuldeisers en mensen met schulden. Betrokkenen bij de met dit wetsvoorstel door te voeren maatregelen zijn, naast het primair beleidsmatig verantwoordelijke Ministerie van Justitie en Veiligheid: het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, het Ministerie van Economische zaken en Klimaat, het Ministerie van Financiën, de verschillende toezichthouders: Inspectie van Justitie en Veiligheid (IJV), Autoriteit Consument en Markt (ACM), Autoriteit Financiële Markten (AFM), Bureau Financieel Toezicht (BFT), de Nederlandse Orde van Advocaten (NOvA), de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG), Nederlandse Vereniging van gecertificeerde incasso-ondernemingen (NVI), Nederlandse Vereniging Voor Volkskrediet (NVVK), Schuldeiserscoalitie, SchuldenLabNL, Sociaal Verantwoord Incasseren (SVI), Verbond van Credit

¹ Voor de nuance is het goed om hierbij op te merken dat een schuldenaar een beroep moet doen op verjaring. Een eenmaal verjaarde vordering wordt een natuurlijke verbintenis.

² Bijlage bij *kamerstukken II* 2018/19, 24 515, nr. 489.

³ Zie bijvoorbeeld het Ethisch manifest van de Schuldeiserscoalitie. Hierbij zijn incassobureaus niet rechtstreeks aangesloten, maar worden als ketenpartners gezien. Ketenpartners ondertekenen het manifest als onderdeel van de incassoprocedure van hun opdrachtgever (bron: <https://www.schuldeiserscoalitie.nl/over-ons>; geraadpleegd op 10 januari 2020).

Management Bedrijven (VCMB), Consumentenbond, Deurwaardersbelangen, Essent en enkele individuele incasso-ondernemingen.

Wat is het probleem?

De kwaliteit van de incassodienstverlening kan worden verhoogd. Het kabinet plaatst de incassodienstverlening onder meer in het licht van de schuldenproblematiek. Het kabinet wil de schuldenproblematiek terugdringen met ruim veertig maatregelen en initiatieven, die samen het Actieplan Brede Schuldenaanpak vormen.⁴ Met dit actieplan wil het kabinet problematische schulden voorkomen door preventie en vroegsignalering. Als mensen toch in de problematische schulden terechtkomen, wil het kabinet hen waar nodig en mogelijk ontzorgen en ondersteunen. Ook moeten mensen met schulden kunnen rekenen op een zorgvuldige en maatschappelijk verantwoorde incasso. Dit moet voorkomen dat zij verder in de problemen raken als zij te maken krijgen met invordering door schuldeisers. Mensen met schulden moeten erop kunnen rekenen dat onnodige ophoging van schulden wordt voorkomen en het bestaansminimum wordt beschermd. De signalen van de ACM met betrekking tot de kwaliteit in de private buitengerechtelijke incassodienstverlening en incasso als factor binnen de schuldenproblematiek vormen samen de achtergrond voor de in het regeerakkoord opgenomen maatregelen die met dit wetsvoorstel worden uitgevoerd. De schuldeisers hebben hier eveneens baat bij, omdat zij geconfronteerd kunnen worden met niet goed functionerende incassobureaus. Ook schuldeisers hebben behoefte aan goed contact met de incassodienstverlener. Zij krijgen zo een duidelijk overzicht in de werkzaamheden die in opdracht van hen worden verricht.

Wat is het doel?

Dit wetsvoorstel reguleert de private buitengerechtelijke incassodienstverlening om de kwaliteit ervan te verbeteren. In het regeerakkoord is opgenomen: "Bij incasso worden misstanden effectiever bestreden. De maximale incassokosten die in rekening mogen worden gebracht, worden gehandhaafd en er wordt bezien of het minimumbedrag omlaag kan. Er komt een incassoregister waarin incassobureaus worden opgenomen, die voldoen aan eisen met betrekking tot oprichting, bedrijfsvoering en opleiding. Indien een incassobureau te vaak de fout ingaat, wordt het beboet en verliest het de registratie."⁵

In vervolg hierop heeft het kabinet maatregelen aangekondigd die in wetgeving hun beslag moeten krijgen.⁶ Het gaat om:

- het opzetten en inrichten van een incassoregister;
- het opstellen van eisen waaraan incassobureaus en opkopers van vorderingen moeten voldoen, willen zij actief kunnen worden (en blijven) in de incassomarkt;
- het opzetten van een systeem van toezicht en handhaving bij het niet-naleven van de wettelijke vereisten;
- het tegengaan van negatieve aspecten van verkoop van vorderingen en
- het ongewenste verdienmodel bij de cumulatie van termijnevorderingen tegengaan.

Dit wetsvoorstel realiseert deze maatregelen.

Het doel van deze maatregelen is om de kwaliteit van de private buitengerechtelijke incassodienstverlening te vergroten ten behoeve van de schuldenaar, de schuldeiser en de incassodienstverlening zelf. Beoogde gevolgen van een verbeterde kwaliteit in de sector zijn dat een incassodienstverlener overzichtelijke correspondentie (waaronder de rekeningen met daarin de vorderingen) stuurt, de schuldenaar inzicht heeft in de grondslag van de vordering, de hoogte van incassokosten die worden geïnd conform de wettelijke regels is, de schuldenaar weet met wie hij te maken heeft en de incassodienstverlening rekening houdt met de positie van de schuldenaar. Het wetsvoorstel beoogt bij te dragen aan een fatsoenlijke bejegening jegens schuldenaren en

⁴ *Kamerstukken II 2017/18*, 24 515, nr. 410.

⁵ *Vertrouwen in de toekomst. Regeerakkoord 2017-2021*, p. 27.

⁶ Brief van Minister voor Rechtsbescherming aan de Tweede Kamer van 8 februari 2019; *Kamerstukken II 2018/19*, 24 515, nr. 465.

schuldeisers. Dat houdt in dat de incassodienstverlener betamelijk opereert. Bovendien beoogt het wetsvoorstel te borgen dat de incassodienstverlener zorg draagt voor een goede informatieverstrekking en er contact is op tijdstippen die volgens maatschappelijke normen acceptabel zijn. Tot slot moet de incassodienstverlener goed vindbaar en bereikbaar zijn, zodat de schuldenaar en de schuldeiser makkelijk contact kunnen opnemen. Met eisen die eraan zullen bijdragen dat de hiervoor genoemde verbeteringen worden bereikt, worden de belangen van schuldenaren en schuldeisers beschermd en wordt de betrouwbaarheid van incassodienstverleners voor zowel schuldenaren als schuldeisers vergroot. Daarnaast wordt door middel van dit wetsvoorstel een ongewenste stapeling van incassokosten bij termijnbetalingen tegengegaan. Het voorstel beoogt tot slot, als gevolg van kwalitatief betere incassodienstverlening, de positie van schuldenaren en schuldeisers ten opzichte van incassodienstverleners te verstevigen. De private buitengerechtelijke incassodienstverlening moet een zuivere branche zijn, waarin er – tegen redelijke kostenvergoeding – voor wordt gezorgd dat het betalen van rekeningen en zorgvuldig handelen hand in hand gaan.

Wat rechtvaardigt overheidsingrijpen?

De beoogde uitwerking van het stelsel is evenredig. Om de kwaliteit van de incassodienstverlening kwalitatief te verbeteren, is de voorgestelde interventie gerechtvaardigd. Zelfregulering heeft er niet voor gezorgd dat alle marktpartijen zich hebben gebonden aan de regels die in dat verband zijn voorgeschreven. Juist omdat het gaat om dienstverlening aan deels kwetsbare groepen, zoals mensen die te maken hebben met schuldenproblematiek, is het doelmatiger om vooraf te toetsen of aan minimale normen wordt voldaan. Het incassoregister vervult een poortwachtersfunctie doordat bij toetreding tot de markt de kwaliteit van de incassoactiviteiten wordt getoetst. Na toetreding wordt het niveau van de kwaliteit gemonitord door het toezicht van de toezichthouder. Ex-posttoezicht alleen is in deze situatie onvoldoende toereikend, omdat de schade de schuldenaar al is toegegaan wanneer de toezichthouder de incassodienstverlener een sanctie oplegt. Deze doelgroep vraagt om een sluitend systeem waarin vóóraf zo veel mogelijk wordt voorkomen dat de kwaliteit van de incassodienstverlening ontoereikend is. Hierdoor worden schuldenaren niet onnodig de dupe van malafide marktpartijen. Door vooraf te reguleren zal er een preventieve werking bestaan die zal bijdragen aan het terugdringen van de schuldenproblematiek. Daarom is geoordeeld dat er een eenmalige toets nodig is. Ingeschreven partijen krijgen in beginsel voor onbepaalde tijd een registratie. Dit is conform artikel 11 van de Dienstenrichtlijn (artikel 33 van de Dienstenwet). Anders gezegd: er ontstaat geen verplichting voor de beheerder van het register om de registratie te verlengen. Wel zal er door middel van een toezichtstelsel op worden toegezien dat geregistreerde partijen zich ook doorlopend houden aan de gestelde eisen op grond waarvan zij in het register zijn opgenomen.

Wat is het beste instrument?

Met dit wetsvoorstel komen er specifieke bepalingen voor het mogen verrichten en aanbieden van buitengerechtelijke incassowerkzaamheden. Het voorstel introduceert ten eerste een registratieplicht in een incassoregister voor het verrichten en aanbieden van buitengerechtelijke incassowerkzaamheden. Opname in het register volgt als de aanvrager voldoende aannemelijk heeft gemaakt dat en op welke wijze hij zal voldoen aan de bij of krachtens de wet gestelde normen en heeft kunnen aantonen dat hij en eventuele bestuurders voldoende betrouwbaar zijn. Voor gerechtsdeurwaarders en advocaten wordt een uitzondering van de registratieplicht voorgesteld. Dat houdt in dat er voor deze beroepsgroepen geen verplichting is om, voorafgaand aan het verrichten of aanbieden van buitengerechtelijke incassowerkzaamheden, een registratie aan te vragen. Er komen verder eisen waaraan incassodienstverleners moeten voldoen. Op de naleving ervan wordt toezicht gehouden. Om bij gebleken tekortkomingen bij in het register opgenomen dienstverleners te kunnen optreden, kent het wetsvoorstel eveneens bestuursrechtelijke sanctiemogelijkheden. Voorgesteld wordt verder om het verrichten of aanbieden van incassodiensten zonder registratie aan te merken als economisch delict.

Gerechtsdeurwaarders⁷ en advocaten wordt weliswaar geen verplichting gecreëerd om, voorafgaand aan het verrichten of aanbieden van buitengerechtelijke incassowerkzaamheden, een registratie aan te vragen. Wel zijn ze bij het verrichten of aanbieden van buitengerechtelijke incassowerkzaamheden gehouden aan de bij of krachtens deze wet gestelde materiële normen. Daarnaast wordt een aanpassing van de huidige cumulatierегeling in artikel 6:96 BW voorgesteld. Daarmee wordt beoogd om ongewenste stapeling van buitengerechtelijke incassokosten bij termijnbetalingen tegen te gaan.

Wat zijn de (neven)gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu? (bedrijfseffectentoets)

Het wetsvoorstel raakt de private buitengerechtelijke incassodienstverlening. Alleen verrichters en aanbieders binnen deze branche zullen regeldrukeffecten ondervinden ten gevolge van het wetsvoorstel. Naar schatting zijn dit rond de 535 verrichters en aanbieders van buitengerechtelijke incassowerkzaamheden.

Om de kwalitatieve en kwantitatieve gevolgen voor de regeldrukeffecten van dit wetsvoorstel in kaart te brengen, moeten de regeldrukkosten – die voortvloeien uit informatieverplichtingen en inhoudelijke verplichtingen – worden berekend. De berekeningen en genoemde bedragen kunnen gezien worden als een indicatie van de verwachte kosten en de daarbij gebruikte aantallen als een schatting van de betrokken partijen en het aantal registraties.

Het wetsvoorstel bevat een aantal verplichtingen die verrichters of aanbieders van buitengerechtelijke incassowerkzaamheden correct moeten naleven en wettelijke voorschriften waaraan zij moeten voldoen. De regeldrukkosten voor hen bestaan uit de investeringen en inspanningen om te voldoen aan de informatieverplichtingen en inhoudelijke verplichtingen die uit het wetsvoorstel voortvloeien.⁸ De regeldruk wordt in eerste instantie uitgedrukt in tijdbelasting, maar vervolgens zo veel mogelijk gekwantificeerd en naar euro's omgerekend. Bij de berekening van de regeldrukkosten voor het bedrijfsleven wordt gebruikgemaakt van de standaard uurtarieven per beroepsgroep. Deze tarieven zijn gebaseerd op CBS-statistieken voor uurlonen naar beroepsgroep in het bedrijfsleven. Het gemiddelde uurtarief van het bedrijfsleven bedraagt € 51, conform de tarieven voor leidinggevenden, managers, hoogopgeleide medewerkers, administratief personeel, technici en ander middelbaar opgeleid personeel uit het Handboek Meting Regeldrukkosten. Het aantal verrichters en aanbieders van buitengerechtelijke incassowerkzaamheden komt naar huidige schatting neer op 535.

Aanvraag tot inschrijving in het incassoregister

Op grond van dit wetsvoorstel moeten verrichters of aanbieders van buitengerechtelijke incassowerkzaamheden een aanvraag tot inschrijving in het incassoregister indienen om buitengerechtelijke incassowerkzaamheden te (blijven) verrichten of aan te (blijven) bieden. Zonder registratie in het register mogen zij geen buitengerechtelijke incassowerkzaamheden (meer) verrichten of aanbieden. De verplichting tot inschrijving in het register resulteert in een verzwarende van de regeldruk voor verrichters of aanbieders van buitengerechtelijke incassowerkzaamheden. Bij de indiening van de aanvraag moet de aanvrager namelijk een aantal gegevens verstrekken, waaronder een uiteenzetting over hoe hij ervoor zal zorgen dat voldaan wordt aan de bij of krachtens de artikelen 11, 12 en 13 gestelde regels, de naam of namen waaronder hij buitengerechtelijke incassowerkzaamheden wenst te verrichten of aan te bieden, het adres waar hij kantoor houdt, een telefoonnummer en overige contactgegevens en voor zover van toepassing ook de naam en voornaam of voornamen van de bestuurders. Bij algemene maatregel van bestuur wordt aan de wijze van indiening van de aanvraag en de betaling van het bedrag dat

⁷ Onder het bereik van deze uitzondering vallen ingevolge artikel 4, tweede lid, onderdeel a, zowel gerechtsdeurwaarders, waarnemend gerechtsdeurwaarders, kandidaat-gerechtsdeurwaarders en toegevoegd gerechtsdeurwaarders, die krachtens de Gerechtsdeurwaarderswet bevoegd zijn ambtshandelingen te verrichten. Omwille van de eenvoud en de leesbaarheid worden deze groepen in deze memorie van toelichting gezamenlijk ook aangeduid als "gerechtsdeurwaarder".

⁸ Bij de regeldrukkosten kan een onderscheid worden gemaakt tussen eenmalige kosten en structurele terugkerende kosten.

is verschuldigd voor de behandeling van de aanvraag nadere invulling gegeven. Bij inwerkingtreding van dit wetsvoorstel worden naar schatting 535 aanvragen ingediend.

In de uiteenzetting vermeldt de aanvrager onder andere het naamgebruik van de buitengerechtigde incassowerkzaamheden. Buitengerechtigde incassowerkzaamheden mogen conform dit wetsvoorstel slechts worden verricht of aangeboden onder de naam die vermeld staat in het register, dan wel door een gerechtsdeurwaarder of advocaat. Tevens vermeldt de aanvrager in de uiteenzetting hoe hij ervoor zal zorgen dat hij niemand te werk stelt, die belast zal worden met het verrichten of aanbieden van buitengerechtigde incassowerkzaamheden (of met de leiding hierover), zonder de overlegging van een verklaring omtrent het gedrag van deze persoon. Ook wordt geen bestuurder te werk gesteld wiens gegevens niet in het register staan vermeld. De aanvrager dient ten slotte in de uiteenzetting te vermelden hoe hij ervoor zal zorgen dat hij aan de kwaliteitseisen zal voldoen, voor zover hierover bij of krachtens algemene maatregel van bestuur nadere regels worden gesteld.

Momenteel ontbreekt een wettelijke regeling voor de regulering van de private buitengerechtigde incassodienstverlening. Met invoering van dit wetsvoorstel worden de volgende meerkosten voor de markt verwacht om over te gaan naar de nieuwe normering. De inschatting is dat verrichters of aanbieders van buitengerechtigde incassowerkzaamheden tussen 8 – 12 uur (gemiddeld 10 uur) kwijt zullen zijn voor het maken van de uiteenzetting. Voor het indienen van de algehele aanvraag (dus ook de uiteenzetting) wordt uitgegaan van een tijdsinspanning van 10 – 14 uur (gemiddeld 12 uur). Bij deze inschatting wordt ook de aanvraag van een verklaring omtrent het gedrag in ogenschouw genomen. Elke werknemer dient namelijk een verklaring omtrent het gedrag aan te vragen en vervolgens te overleggen. Bij de berekening van de regeldrukkosten voor verrichters of aanbieders van buitengerechtigde incassowerkzaamheden is uitgegaan van een uurtarief van € 51 (zie hiervoor). De regeldrukkosten worden wat betreft de aanvraag tot inschrijving geschat op 12 uur x € 51 per uur x 535 verrichters en aanbieders = € 327.420. Voorts verdient de vermelding dat de bezwaar- en beroepsprocedure als mogelijk gevolg voor de aanvrager uit het wetsvoorstel kan voortvloeien.

Op grond van artikel 4, tweede lid, worden gerechtsdeurwaarders en advocaten voor de verplichting tot inschrijving in het incassoregister uitgesloten. Deze beroepsgroepen hoeven niet ingeschreven te zijn in het register. Wel zullen gerechtsdeurwaarders en advocaten gehouden zijn aan de materiële normen van het wetsvoorstel.

Inzage in het incassoregister

Invoering van het wetsvoorstel heeft tot gevolg dat slechts ingeschreven verrichters of aanbieders van buitengerechtigde incassowerkzaamheden deze werkzaamheden mogen verrichten. Schuldeisers en schuldenaars kunnen het register raadplegen om te controleren welke verrichter of aanbieder is geregistreerd en informatie te verschaffen over wie deze buitengerechtigde incassowerkzaamheden mag verrichten of aanbieden. Op grond van artikel 3, vierde lid, geeft Onze Minister via in ieder geval een website aan een ieder inzage in een gegeven, schorsing en doorhaling. Deze openbare informatie maakt het voor schuldeisers mogelijk om met bonafide incassobureaus in zee te gaan. Er worden geen kosten in rekening gebracht voor inzage in het register. Naar verwachting zal de inzage beperkte tijd in beslag nemen.

Naleving van de kwaliteitseisen

De kwaliteitseisen die voortvloeien uit het wetsvoorstel moeten worden nageleefd door de geregistreerde verrichter of aanbieder. Uit de registratieaanvraag moet blijken hoe de verrichter of aanbieder ervoor zorgt dat er wordt voldaan aan de kwaliteitseisen. Naleving van de kwaliteitseisen houdt feitelijk gezien ook een inspanning in, die per eis kan verschillen. Aan de volgende eisen, waaraan bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regels kunnen worden gesteld, heeft de geregistreerde incassodienstverlener invulling te geven:

- de vakbekwaamheid van personen die zijn belast met het verrichten of aanbieden van buitengerechtigde incassowerkzaamheden of met de leiding hierover;

- de opbouw van de vordering en de specificatie daarvan;
- de omgang met en informatievoorziening aan schuldenaren en schuldeisers;
- de inrichting van het incassoproces en de administratie daarvan;
- een klachten- en geschillenregeling en de behandeling van een klacht of geschil overeenkomstig die regeling.

Naar verwachting zal de geregistreerde verrichter of aanbieder een bepaalde inspanning kwijt zijn om aan deze kwaliteitseisen te voldoen. Hoe groot die inspanning is, zal ook afhangen van de invulling die bij algemene maatregel van bestuur aan de eisen wordt gegeven. Tevens moet hierbij vermeld worden dat de daadwerkelijke verzwarende van de regeldruk als gevolg van de kwaliteitseisen mee kan vallen. Sommige kwaliteitseisen brengen namelijk als zodanig voor een deel van de huidige incassodienstverleners geen extra regeldrukkosten met zich mee. Het gaat hierbij om regeldrukkosten die de verrichters of aanbieders ook zouden maken zonder de opgelegde verplichtingen die uit deze wet voortvloeien. In de huidige situatie houdt een beperkt aantal incasso-onderneming zich immers al aan bepaalde kwaliteitsnormen. De omgang met en informatievoorziening aan schuldenaren en schuldeisers, de vakbekwaamheid van personen en de inrichting van het incassoproces en de administratie daarvan, zijn eisen die over het algemeen ook zonder invoering van de wet in acht genomen kunnen worden.

Doorgeven wijziging, doorhaling registratie en opheffing schorsing

Een registratie kan krachtens artikel 8, eerste lid, op aanvraag worden gewijzigd met betrekking tot de contactgegevens of om een bestuurder toe te voegen of te verwijderen. Een registratie kan ook worden gewijzigd ter toevoeging of verwijdering van een naam, waaronder buitengerechtelijke incassowerkzaamheden worden verricht of aangeboden. De geregistreerde verrichter of aanbieder zal de eventuele wijziging aan de registerhouder moeten doorgeven. In dit geval is de regeldruk gelegen in de tijd die een verrichter of aanbieder kwijt is om een wijziging door te geven. Naar verwachting zal het doorgeven van een wijziging dertig minuten in beslag nemen. In geld uitgedrukt komt dat neer op 30 minuten x € 51 per uur = € 25,50. Tevens kan op verzoek van de verrichter of aanbieder een registratie door de registerhouder worden doorgehaald. Een verzoek tot doorhaling zorgt voor een extra inspanning voor de geregistreerde verrichter of aanbieder, die bezien wordt op 1 uur. De geschatte regeldrukkosten hiervoor zijn dan 1 uur x € 51 per uur = € 51. Op grond van artikel 9, vierde lid, kan de schorsing van de registratie op verzoek van de verrichter of aanbieder worden opgeheven. De tijdsinspanning voor het verzoek tot opheffing van de schorsing wordt op 1 uur geschat. De geschatte regeldrukkosten zijn dan 1 uur x € 51 per uur = € 51. Hierbij dient voorts vermeld te worden dat de regeldrukkosten voor het doorgeven van een wijziging, het doorhalen van een registratie en het opheffen van een schorsing eenmalige kosten betreffen.

Toezicht

De verplichtingen die te maken hebben met het toezicht vallen ook onder de regeldrukeffecten. Het kan hierbij gaan om de tijd die nodig is bij een inspectiebezoek, het uitwisselen van informatie of aanvullende kosten omdat normen strenger worden geïnterpreteerd. Nu de structurele vorm van toezicht nog nader bepaald moet worden, kunnen deze kosten momenteel nog niet worden meegenomen.

MKB-toets

Gedurende het proces heeft een MKB-toets plaatsgevonden. Tijdens het MKB-panelgesprek is het wetsvoorstel in hoofdlijnen voorgelegd aan enkele door koepel- en brancheorganisaties geselecteerde ondernemers, die te maken hebben met incassodienstverlening (incasso-onderneming en gerechtsdeurwaarder). Aan de hand daarvan is met hen gesproken over de gevolgen voor het MKB. Tijdens het gesprek is onder andere aandacht besteed aan de volgende onderwerpen: kosten, proportionaliteit en kwaliteitseisen, toezicht en sancties, afbakening van een natuurlijk persoon, verkoop van vorderingen en cumulatierregeling.

Inhuur externe diensten

De verwachting is dat verrichters en aanbieders van buitengerechtelijke incassowerkzaamheden geen gebruik zullen maken van de inhuur van externe diensten om aan de informatieverplichtingen te voldoen.

Totaaleffect voor administratieve lasten

Ten aanzien van de registratie voor verrichters of aanbieders van buitengerechtelijke incassowerkzaamheden bedraagt de regeldruk ten gevolge van dit wetsvoorstel € 327.420. De regeldrukkosten voor het doorgeven van een wijziging, het doorhalen van een registratie en het opheffen van een schorsing betreffen eenmalige kosten. Deze kosten bedragen € 127,50.

Vormgeving innovatievriendelijke wet- en regelgeving

Verrichters en aanbieders van buitengerechtelijke incassowerkzaamheden mogen zonder registratie in het incassoregister geen buitengerechtelijke incassowerkzaamheden verrichten of aanbieden. Slechts ingeschreven verrichters of aanbieders van buitengerechtelijke incassowerkzaamheden mogen deze werkzaamheden verrichten of aanbieden. Op dit moment vormen de wanpraktijken en de verstoorde verhoudingen tussen de schuldenaar, de schuldeiser en de incassodienstverlener een obstakel voor innovatie. Naar verwachting worden gewenste marktinnovaties uitgelokt door invoering van dit wetsvoorstel. Het innovatiepotentieel wordt onder andere vergroot, zodra de relatie tussen de schuldenaar, de schuldeiser en de incassodienstverlener verbetert.

Markteffecten

Dit wetsvoorstel introduceert kwaliteitseisen ten aanzien van de dienstverlener en de dienstverlening. Door het introduceren van de registratieverplichting wordt er een toetredingsdrempel opgeworpen. Verrichters en aanbieders van buitengerechtelijke incassowerkzaamheden kunnen door de registratieverplichting minder eenvoudig deze markt betreden. Dit zal met name een afschrikwekkende werking hebben voor de bedrijven die niet aan deze kwaliteitseisen kunnen of willen voldoen. Deze bedrijven worden van de markt gedreven. Dit wetsvoorstel kan het aantal spelers aan de aanbodzijde daarom drukken. Gezien het aantal spelers dat op dit moment actief is op deze markt lijkt de registratieverplichting echter geen bedreiging te vormen voor de concurrentie op deze markt.

Verder wordt verwacht dat de kwaliteitseisen die worden gesteld het kostenniveau van de dienstverlening zal verhogen, daar de dienstverleners kosten moeten maken in het kader van de registratieplicht. Naar verwachting berekenen de dienstverleners deze kosten (deels) door aan hun klanten, de schuldeisers. Voor de schuldeisers die de prijs van deze kwaliteitseisen niet wensen te betalen geldt dat de vraag mogelijk weg kan vallen, bijvoorbeeld doordat zij deze dienstverlening zelf gaan uitvoeren in plaats van het uitbesteden ervan.

De verwachting is dat de te stellen eisen, de kwaliteit van de dienstverlening zullen veranderen doordat de marktpartijen worden gedwongen om zich anders te gedragen. Dit hogere kwaliteitsniveau komt primair ten goede aan de schuldenaar, maar secundair ook aan de schuldeiser en de verrichters en aanbieders van de buitengerechtelijke incassowerkzaamheden doordat de relatie wordt geprofessionaliseerd. Verwacht wordt dat een versteviging van de positie van schuldenaren een gunstig sociaaleconomische effect zal creëren.

Verder zijn de kwaliteitseisen die aan dienstverleners worden gesteld en de procedure die voor de aanvraag doorlopen dient te worden conform de kaders gesteld door dienstenrichtlijn. Transparantie, toegankelijkheid en openbaarheid garanderen dat het stelsel begrijpelijk is voor alle potentiële aanvragers en waarborgen dat aanvragen onpartijdig worden behandeld. Dit borgt een gelijk speelveld tussen alle geregistreerde verrichters en aanbieders van buitengerechtelijke incassowerkzaamheden.